

**BUGAC ÉS BUGACPUSZTAHÁZA ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL KIBOCSÁTOTT
KÖTVÉNNYEL VALÓ GAZDÁLKODÁS
SZABÁLYZATA**

Jóváhagyta: a Társult Képviselő-testület a 2010. 02.10-én
tartott ülésén a 6/2010. TKt.sz. határozatával

BUGAC ÉS BUGACPUSZTAHÁZA ÖNKORMÁNYZATOK ÁLTAL KIBOCSÁTOTT KÖTVÉNNYEL VALÓ GAZDÁLKODÁS

SZABÁLYZATA

A szabályozás célja:

A 2008. évben kibocsátott kötvényből származó bevételek feletti rendelkezési jogosultság, valamint a kötvényhez kapcsolódó feladatok és hatáskörök meghatározása.

A szabályzat személyi hatálya:

Bugac és Bugacpusztaháza Községek Önkormányzataira és a Társult Képviselő-testület Polgármesteri Hivatalára terjed ki.

A szabályzat tárgyi hatálya:

Az önkormányzat nem forint alapú kölcsönforrásainak felvételével, kezelésével és visszafizetésével kapcsolatos eljárási rendek és intézkedések összességére, ezen belül:

- az önkormányzat által kibocsátott kötvényre terjed ki.

I.

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. A deviza alapú hitelállomány kezelése folyamatos elemzést igényel, mivel az árfolyamok időbeni mozgása befolyásolja az adósságszolgálati terhek pillanatnyi helyzetét. Döntő fontosságú, hogy a deviza alapú hitel, illetve deviza alapú kötvény tervezett igénybevételéhez, valamint a kamatok fizetéséhez időben és tartalomban megfelelő információk álljanak rendelkezésre.
2. A devizában fennálló kölcsönállomány és az ebből eredő likvid pénzeszközök kezeléséhez kapcsolódó döntéstervezetek szakmai előkészítését a döntések végrehajtását, valamint az előkészítő és végrehajtó munka feladatainak koordinálását a bugaci és bugacpusztaházi polgármester végzi. Munkájukat segítheti az önkormányzatok által felkért szaktanácsadó.
3. Az előző bekezdésben foglalt feladat ellátása során - dokumentált módon - együtt kell működni a pénzügyintézettel, valamint - ha van - az önkormányzati tanácsadóval.
A dokumentálás módja: a levél, telefax, elektronikus levél, illetve a telefonbeszélgetések előzőek szerinti visszaigazolása.
4. A szabályzatban használt fogalmak magyarázatát a melléklet tartalmazza.

II.

KOCKÁZATELEMZÉS ÉS KEZELÉS

A kölcsönforrások felvételére, kezelésére és visszafizetésére vonatkozó - különösen az önkormányzat számára előnyöket kilátásba helyező - intézkedések előkészítésének és végrehajtásának kockázatelemzésen kell alapulni.

A kockázatelemzés alapját a tervezett ügylet modellezése jelenti, melynek minimális tartalma az alábbi:

1. Források felvétele esetén:

- a) A tervezett kölcsönforrás devizaárfolyam és kamat piaci várakozásai, és azok hatásainak bemutatása.
- b) A forrásfelhasználás tervezett időpontjára prognosztizált átváltási árfolyamok (határidős deviza ügyletek létrehozásának körülményei) várható alakulása.
- c) A számított és ténylegesen létrejött kölcsönforrás ügylet összehasonlító elemzése.
- d) A visszafizetést követően a teljes ügylet számított és tényleges bekerülési költsége.

2. Meglévő állomány kezelése során:

- a) A devizaárfolyam és kamat piaci várakozásai, és azok hatásainak bemutatása.
- b) A visszafizetések szerződés szerinti időpontjára prognosztizált átváltási árfolyamok (határidős deviza ügyletek létrehozásának körülményei) várható alakulása.
- c) A számított és ténylegesen létrejött ügylet összehasonlító elemzése.
- d) A visszafizetést követően a teljes ügylet számított és tényleges bekerülési költsége.

A kockázatkezelés:

Az adósságállomány „karbantartásakor” két kockázati tényező – az árfolyamkockázat és a kamatkockázat - kezelését kell oly módon szabályozni, hogy az gyors és hatékony módon legyen képes a kockázatkezelési eszközöket alkalmazni.

Árfolyamkockázat:

Az árfolyam kockázat elleni védekezést elsősorban határidős árfolyam megállapodásokkal, illetve összetett opciókból felépített szintetikus határidős struktúrákkal lehet kezelni, amelyekkel bizonyos jövőbeni időszak(ok) árfolyamait lehet fixálni már a jelenben. Ez elsősorban rövid lejáratú határidős műveleteket jelenthet, dinamikus pozíció felvétellel és zárással.

III.**JAVASLATTÉTELI ÉS DÖNTÉSI JOGKÖRÖK**

1. A kötvény kibocsátására, illetve deviza alapú hitel felvételére vonatkozó döntést a Társult Képviselő-testület hozza meg. A kibocsátásra vonatkozó szerződést a bugaci és bugacpusztaházi polgármester írja alá.
2. Az egyedi árfolyam-megállapodások lebonyolítására vonatkozó keretszerződés tervezetét a bugaci és bugacpusztaházi polgármester hagyja jóvá, a szerződést a bugaci és bugacpusztaházi polgármester írja alá.
3. A kockázat csökkentésére, illetve hozam elérésére vonatkozó kezdeményezést tehet:
  - a bank Treasury Igazgatósága,
  - az önkormányzat tisztségviselője,
  - a megbízott külső szakértő.
4. Egyedi árfolyam – megállapodás megkötésére jogosultak :
A bugaci és a bugacpusztaházi polgármester.
5. Az egyedi árfolyam megállapodások önálló visszaigazolására (a konkrét döntés meghozatalára) jogosultak:
A bugaci és bugacpusztaházi polgármester.
6. Befektetéssel kapcsolatos döntés csak tőkegarantált tranzakcióra vonatkozhat.
7. A 3. sz. mellékletben szereplő tranzakciókkal kapcsolatos döntésről a Társult Képviselő-testület soros ülésén a testületet tájékoztatni kell.

IV.**A KÖTVÉNNYEL KAPCSOLATOS ADMINISZTRATÍV TEENDŐK**

A kötvénnyel kapcsolatos adminisztratív teendők közül a polgármesterek irányításával a jegyző végzi az alábbiakat:

- az „I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK” 2. pontjában felsorolt feladatok ellátása,
- amennyiben az önkormányzat szaktanácsadói munkát vesz igénybe, úgy a szaktanácsadóval való kapcsolattartás, a kapott információk a javaslattételre, illetve döntésre jogosult vezetők részére való továbbítása,
- a Magyar Nemzeti Bank felé kötelezően teljesítendő adatszolgáltatás szakmai részének elkészítése.
- a Magyar Nemzeti Bank felé kötelezően teljesítendő adatszolgáltatás számítás technikai ismereteket igénylő része, a szakmai anyagból az MNB hatályos rendeletének megfelelő jelentési forma előállítás,

- az MNB-hez történő továbbítása.

V.

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: A kockázatok elemzése során figyelembe veendő szempontok

2. sz. melléklet: Keretszerződés egyedi árfolyam-megállapodások lebonyolítására

3. sz. melléklet: A kamatkockázat, az árfolyamkockázat és a likvid pénzeszköz kezelésének eszközeinek ismertetése:

- Egyedi árfolyam megállapodás (spot ügylet, konverzió)
- Határidős árfolyam megállapodás
- Devizaárfolyam opciós ügyletek
- Deviza árfolyamhoz kötött két-devizás strukturált befektetési ügylet

4. sz. melléklet: Fogalmi meghatározások

VI.

HATÁLYBALÉPÉS

Jelen szabályzatban foglaltak a Bugac és Bugacpusztaháza Községek Önkormányzatainak Társult Képviselő-testülete jóváhagyásával, a határozat meghozatala napjával lépnek hatályba.

Szabó László
polgármester

Berczeli István
bpházi polgármester

Záradék:

A szabályzatot Bugac és Bugacpusztaháza Községek Önkormányzatainak Társult Képviselő-testülete a 6/2010.(II.10.) Tkt. sz. határozatával jóváhagyta.

Heródekné Szász Ágota
jegyző

A kockázatok elemzése során figyelembe veendő szempontok

A pénzügyi műveletek piaci viszonyok között zajlanak, ezért a kockázatok teljes egészében nem szűrhetők ki. Az árfolyamokat befolyásoló hatások hazai és nemzetközi gazdasági, politikai tényezőkből tevődnek össze. Jórészt olyanok, melyre az önkormányzatnak befolyása nincs, viszont az önkormányzati gazdaságra gyakorolt hatásuk jelentős lehet.

A pénzpiaci folyamatok felmérése és az adósságszolgálatunkra gyakorolt hatásának elemzése során kiemelt fontosságú az ún. „piaci várakozások” intézményének megismerése és alkalmazása, mely kockázatelemzésen alapuló előrejelzést jelent. Rendkívüli fontossága abban van, hogy a tőkepiac hazai és nemzetközi elemzéséből, trendekből, esélyhelyzetek értékeléséből álló összefoglalók alapozhatják meg az önkormányzati döntéseket.

A piaci elemzők feladata a „piaci várakozások” előrejelzése, a bekövetkezési valószínűségük megítélése.

A pénz-és tőkepiacok változékonyságát, a kamat és árfolyammozgásokat múltbeli időszakok alapján szükséges elemezni.

A kockázatkezelés eszköztára lehetőséget biztosít az előnyök kihasználására, illetve a kedvezőtlen pénz-és tőkepiaci folyamatokból adódó esetleges veszteségek csökkentésére.

Az árfolyamváltozásnak, akár kedvező, akár kedvezőtlen, a fizetési kötelezettség bekövetkeztéig csak „virtuális, pszichés” hatása van. A tényleges árfolyamnyereség vagy veszteség a fizetés időpontjában jelenik meg.

Az árfolyam változásának méréséhez szükséges a viszonyítási árfolyam megadása. A „belső” átváltási árfolyamok alapján kalkulálhatók forintban az önkormányzat hosszú távú kötelezettségei, illetve a felhasználható pénzösszeg.

Az értékelési sajátosságokból fakadóan minél hosszabb egy kötvény lejárat, másodlagos piaci árfolyamát annál nagyobb mértékben befolyásolják a jövőbeli elvart hozamokban bekövetkezett változások, így ezek árfolyama jobban ingadozik rövidebb futamidejű társaiknál. Minél hosszabb tehát a kötvény futamideje, annál nagyobb a kockázata, ha lejárat előtt kerül sor a másodlagos piaci értékesítésére.

A magyarországi kötvénypiac sajátossága, hogy a külföldi intézményi befektetők jelentős aránya miatt a forint árfolyamában bekövetkezett változások közvetlenül kihatnak a kötvénypiaci folyamatokra, tekintettel arra, hogy a külföldi befektetők a kötvény-kockázatok mellett a forintbefektetések kockázatát is viselik.

A kötvénykibocsátás paramétereit és a piac aktuális adatait alapján összehasonlítható az elvárás és a megvalósulás.

Az összehasonlítás során az alábbiakat célszerű figyelembe venni:

- kibocsátási árfolyam CHF/HUF,
- visszavásárlási, ill. kamatfizetési árfolyam,
- referencia kamatláb,
- jegybanki alapkamat,
- kamatfelár,
- befektetési hozamszint (2007 – 2010),
- kamatkülönbözet 2007– 2013 (HUF – CHF)

Az árfolyam változásának megítélése függ attól, hogy devizából forintra, vagy forintból devizára történik az átváltás. A devizából forintra váltás esetében a minél gyengébb forint, a forintról devizára váltásnál a minél erősebb forint a kedvezőbb.

Fontos tudni, hogy az (állam) kötvényeknek „bejártott” másodlagos piacuk van, ahol a befektetők ezeket a kötvényeket adják-veszik.

Mint minden piacon, itt is az egyes kötvények iránti piaci igény határozza meg a kötvények árát. Amennyiben az árfolyam emelkedik, a hozam csökken, vagy fordítva, a hozam emelkedése az árfolyam csökkenését eredményezi.

Két azonos típusú, azonos piacon befektető és azonos hozamokat elérő befektetési alap közül az számít vonzóbb befektetésnek, amelyeknek kisebb a volatilitása, így a jelzőszám értékének ismerete iránymutatást ad befektetési döntéseink meghozatalánál.

**KERETSZERZŐDÉS
EGYEDI ÁRFOLYAM-MEGÁLLAPODÁSOK
LEBONYOLÍTÁSÁRA**

A KAMATKOCKÁZAT, AZ ÁRFOLYAMKOCKÁZAT ÉS A LIKVID PÉNZESZKÖZ KEZELÉSÉNEK ESZKÖZEI

1. Egyedi árfolyam megállapodás (spot ügylet, konverzió)

EGYEDI ÁRFOLYAM MEGÁLLAPODÁS

A termék leírása

Az egyedi árfolyam megállapodás (spot ügylet) olyan devizák közötti árfolyam konverzió, amelynek az elszámolása jellemzően az üzletkötés napját követő második munkanapon történik. A két nappal későbbi elszámolást a számlafedezetek biztosítása teszi szükségessé.

Az egyedi árfolyam megállapodás legfontosabb elemei:

Bázisdeviza:	A Devizapár tekintetében az a devizanem, melynek egy (fix) egységében kerül kifejezésre a másik devizanem (Változó Deviza) mennyisége.
Devizaösszeg:	A konvertálásra kerülő összeg a jegyzett devizában kifejezve.
Devizapár:	Két eltérő devizanem együttese, melyben az egyik devizanem a Bázisdeviza, a másik a Változó Deviza.
Értéknap:	Az egyedi árfolyam megállapodás pénzügyi teljesítésének, elszámolásának a napja, amikor a tényleges pénzmozgások történnek. Piaci szokvány alapján jellemzően az üzletkötést követő második banki munkanap.
Egyedi árfolyam:	Az üzletkötés során a megállapodás tárgyát képező árfolyam, amelyen a Devizaösszeg átváltásra kerül az értéknapon.
Üzletkötés napja:	Az egyedi árfolyam megállapodás megkötésének napja.
Üzletkötés iránya:	A Bank szempontjából a Bázisdeviza eladását vagy megvételét jelenti.

Árfolyamjegyzés

Árjegyzésnél a Bank az ügyfél érdeklődésétől függően vételi vagy eladási árfolyamot jegyez az Ügyfél részére.

BID = (vétel) az az árfolyam, melyen a Bank megvásárolja a jegyzett devizát egy másik deviza ellenében.

OFFER = (eladás) az az árfolyam, melyen a Bank eladja a jegyzett devizát egy másik deviza ellenében.

Például USD/HUF esetében a jegyzés a következő:

215,35 (BID) – 215,45 (OFFER), tehát 1 dollárt 215,45 forintért ad el a Bank az Ügyfélnek.

A forint árfolyam mechanizmusa

A deviza-forint árfolyamot - a forint árfolyam mechanizmusának megfelelően - a devizapiaci kereslet mellett a Magyar Nemzeti Bank árfolyam-politikája határozza meg.

Devizakonverziós megbízások feldolgozása normál menetben

Szokásos ügymenet szerint azok az Ügyfél devizakonverziós megbízások, amelyek a megbízás határidejéig (cut off time) leadásra kerültek, előgyűjtésre kerülnek a Bank következő napi hivatalos kereskedelmi árfolyamához. A Bank minden banki munkanapon a piaci árfolyamok alapján meghatározza a hivatalos árfolyamát, amely az előző nap előgyűjtött konverziós megbízásokra érvényes. Az elszámolás értéknapja a fixing napjától számított első banki munkanap.

A kereskedelmi devizaforgalmi tételekre a bankok belső feldolgozási rendjüknek megfelelően naponta devizavételi, illetve deviza eladási árfolyamokat hirdetnek meg az MNB által jegyzett devizanemekben (hivatalos kereskedelmi árfolyam). A normál devizaforgalmi tételekre alkalmazott árfolyamrés általában minimálisan +/- 0,25 %.

Egyedi árfolyam

A Bank 100.000 EUR-ot vagy azt meghaladó összegű konverzió esetén az Egyedi árfolyam megállapodás keretében Egyedi árfolyamot jegyez ügyfelei részére. A Bank Az Egyedi árfolyam megállapítása az aktuális devizapiaci árfolyamok alapján történik, a normál devizaforgalomra jegyzett marge-nál szűkebb marge alkalmazásával.

Az Egyedi árfolyam megállapodások előnyei az Ügyfél számára a kereskedelmi árfolyamon történő konverzióval szemben:

- Az Egyedi árfolyam piac közeli árfolyam az alkalmazott szűkebb marge miatt, ezáltal mind az eladási, mind a vételi árfolyam kedvezőbb az ügyfél számára, mint a hivatalos kereskedelmi árfolyam (feltételezve, hogy a hivatalos banki árfolyam meghatározásával azonos időpillanatban kerül sor az Egyedi árfolyam megállapítására).
- Az Ügyfél az árfolyam ismeretében dönthet a konverzióról szemben a normál feldolgozási renddel, amikor csak a megbízás beadását követő banki munkanapon válik ismertté a konverzió árfolyama.
- Bizonyos esetekben – Egyedi árfolyam megállapodás esetén -lehetőség nyílik a pénzügyi teljesítés értéknapját aznapban vagy a következő banki munkanapban meghatározni.

2. Határidős árfolyam megállapodás

HATÁRIDŐS ÁRFOLYAM-MEGÁLLAPODÁS

A termék leírása

A Határidős árfolyam-megállapodás olyan devizák közötti árfolyamkonverzió, melynek elszámolása az üzletkötés napját követő második munkanaptól eltérő lejáratú napon történik az üzletkötés során meghatározott feltételek szerint. A Határidős árfolyam-megállapodás a felek számára kötelezettséget jelent arra, hogy az üzletkötés során meghatározott feltételek szerint teljesítsék a megállapodást.

A határidős árfolyam-megállapodás legfontosabb elemei:

Bázisdeviza:	A Devizapár tekintetében az a devizanem, melynek egy (fix) egységében kerül kifejezésre a másik devizanem (Változó Deviza) mennyisége.
Devizaösszeg:	A határidős megállapodásban meghatározott, lejáratkor átváltásra kerülő összeg.
Devizapár:	Két eltérő devizanem együttese, melyben az egyik devizanem a Bázisdeviza, a másik a Változó Deviza.
Elszámolási árfolyam:	A Lezárás céljából létrehozott határidős árfolyam megállapodás határidős kötési árfolyama.
Határidős kötési árfolyam:	A határidős árfolyam megállapodásban rögzített árfolyam, amelyen lejáratkor a devizaösszeg átváltásra kerül vagy amely árfolyam az elszámolás alapját adja.
Lejárat:	A határidős árfolyam-megállapodás elszámolásának időpontja.
Spot árfolyam:	A két deviza azonnali piaci árfolyama, amely az üzletkötést követő második munkanapon történő átváltásra vonatkozik.
Swap pontok:	A spot és a határidős árfolyam különbsége. Alapja a Bázisdeviza és a Jegyzett Deviza kamatkülönbözete.
Üzletkötés napja:	A határidős árfolyam-megállapodás megkötésének napja.
Üzletkötés iránya:	A Bank szempontjából a Bázisdeviza eladását vagy megvételét jelenti.

A Határidős árfolyam kalkulációja

A Határidős kötés árfolyamot a Bank a mindenkorin Spot árfolyam és a két deviza időarányos kamatkülönbözetének árfolyampontokban, az ún. Swap pontokban kifejezett értékének összegeként kalkulálja.

PÉLDA

Egy vállalatnak export tevékenységéből euró árbevétele keletkezik. Az export árbevétel teljesítésének dátuma 20XX. szeptember 12-e. A vállalat az árfolyamkockázati pozícióját határidős EUR-HUF eladással fedezi.

A Bank az EUR/HUF határidős vételi árfolyamot az alábbi piaci kamatok és árfolyamok figyelembevételével kalkulálja:

Üzletkötés napja:	20XX. augusztus 10.
Spot valutánap:	20XX augusztus 12.
Napok száma:	31 nap
HUF 1 hó kamatláb:	11,40 % p.a.
EUR 1 hó kamatláb:	2,10 % p.a.
EUR/HUF spot árfolyam:	255,30

A határidős árfolyam:

$$\frac{255,30 \times (1 + 11,40\% \times 31/360)}{(1 + 2,10\% \times 31/360)} = 257,34 \text{ EUR/HUF}$$

A vállalat 257,34 EUR/HUF árfolyamon 20XX szeptember 12-i határidőre elad 1 millió eurót. Ezzel a vállalat a 257,34 EUR/HUF szinten fedezte magát az euró gyengülésével szemben és az eredetileg euróban tervezett árbevételét, a Határidős árfolyam-megállapodás révén, forintban teszi tervezhetővé.

A határidős euró eladással a vállalat lemond a számára esetleg kedvező irányú árfolyamváltozás potenciális nyereségéről, annak érdekében, hogy a kedvezőtlen irányú árfolyamváltozás vesztesége ellen védve legyen. Ez azt jelenti, hogy az EUR/HUF árfolyam piaci alakulása nem befolyásolja a Határidős árfolyam-megállapodással fedezett alapügylet (export) árfolyameredményét.

A Határidős árfolyam-megállapodás előnyei

A vállalat export-import forgalmából keletkező árfolyamkockázati pozícióját gyorsan és egyszerűen zárhatja a Határidős árfolyam-megállapodás segítségével. A Határidős árfolyam-megállapodás lehetőséget biztosít a vállalatnak, hogy jövőbeni, árfolyam kockázatnak kitett pénzáramait a jelenben rögzítse egy másik devizával szemben. A Határidős árfolyam-megállapodást rugalmasan alkalmazható fedezeti eszköz, mert szinte tetszőlegesen alakíthatóak a megállapodás feltételei az ügyfél igényei szerint.

Elszámolás

A Határidős árfolyam megállapodás elszámolása jellemzően annak Lejáratakor történik meg. Az elszámolás történhet a devizaösszegek Határidős kötési árfolyamon történő tényleges leszállításával, illetve a Határidős kötési árfolyam és a Lejárati napra jegyzett (határidős) árfolyam közötti különbség elszámolása révén.

Leszállításos elszámolás esetén a Bank a Lejáratkori piaci árfolyamtól függetlenül a Határidős kötési árfolyamon, a megállapodásnak megfelelően, végrehajtja az árfolyamkonverziót.

Nettó elszámolás esetén a Bank megállapítja a Határidős kötési árfolyam, és a Lejárat napjára jegyzett Határidős kötési árfolyam (Elszámolási árfolyam) különbözetét, amely az árfolyamkülönbözet pozitív, illetve negatív előjelétől függően – az Ügyfél, illetve a Bank részére kifizetésre kerül.

Nettó elszámolás esetén lehetőség van Lejárat előtti elszámolásra is, ekkor a Lejáratkor esedékes nyereség/veszteség elszámolás napjára számolt nettó jelenértéke kerül elszámolásra.

3. Devizaárfolyam opciós ügyletek

DEVIZAÁRFOLYAM OPCÍÓS ÜGYLETEK

A termék leírása

A Devizaárfolyam-opciós ügylet keretében az opció jogosultja (vásárlója) Opciós Díj megfizetése ellenében jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott Devizaösszeget (Névéleges tőkeösszeg) az Opciós jog jellege szerint megvásároljon, vagy eladjon az üzletkötéskor meghatározott Küszöbárfolyamon az Eseti megállapodásban foglalt feltételek teljesülése esetén az abban meghatározott feltételek szerint, vagy az Opció kifizetési összegére válik jogosulttá.

A Devizaárfolyam-opciós ügylet kötelezettje (eladója) az Opciós díj ellenében eladási, vagy vételi kötelezettséget vállal az opció jogosultjával szemben.

A Devizaárfolyam-opciós ügylet legfontosabb elemei:

Bázisdeviza:	A Devizapár tekintetében az a devizanem, melynek egy (fix) egységében kerül kifejezésre a másik devizanem (Változó Deviza) mennyisége.
Devizaösszeg:	A Devizaárfolyam-opciós ügyletben meghatározott összeg, amelynek átváltására szóló jogot az opció vásárlója megszerzi.
Devizapár:	Két eltérő devizanem együttese, melyben az egyik devizanem a Bázisdeviza, a másik a Változó Deviza.
Egzotikus küszöbárfolyam:	Az az ügyleti árfolyam, amelyet ha a Spot ár a Devizaárfolyam-opciós ügylet Érintési időszaka alatt megérint, akkor az Érintési eseményt vált ki a Devizaárfolyam-opciós ügylet feltételei szerint.
Érintési időszak:	Az Érintési esemény bekövetkezésére rendelkezésre álló időszak, amely mindig az üzletkötés napja és a Lehívási nap közé eső időszakra esik. Érintési esemény csak az Érintési időszak alatt következhet be.
Érintési esemény:	Az Érintési időszak alatt a Spot árfolyam eléri vagy meghaladja az Egzotikus küszöbárfolyamok bármelyikét.

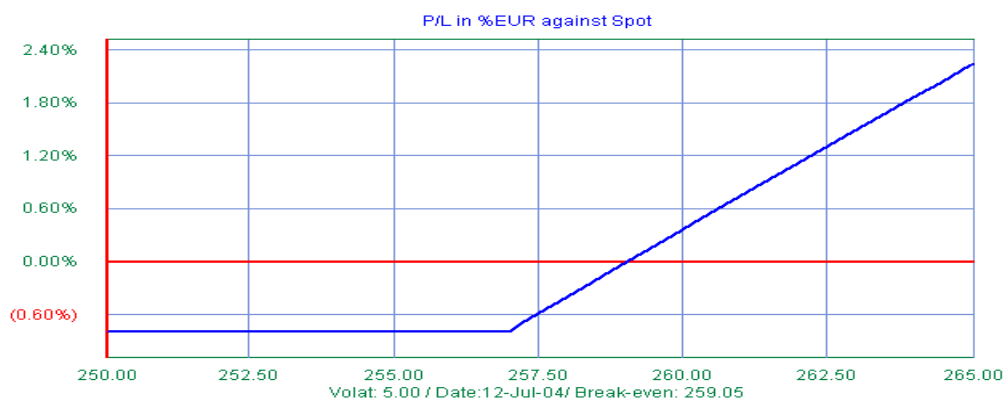
Érintési hatása:	esemény	<p>Down and In (DI), Up and In (UI) valamint a Double Knock-In (DKI) Devizaárfolyam-opciós ügyletek esetén az opció az Eseti megállapodásban megadott paraméterek szerinti egyszerű (plain vanilla) Devizaárfolyam-opciós ügylettel azonos jogot biztosít az opció vevőjének.</p> <p>Down and Out (DO), Up and Out (UO), a Double Knock-Out (DKO), Lock Out (LO) és a Double Lock-Out (DLO) Devizaárfolyam-opciós ügyletek esetén az opció vásárlójának jogosultsága az Érintési esemény bekövetkezésével megszűnik.</p> <p>Lock In (LI) és Double Lock-In (DLI) Devizaárfolyam-opciós ügyletek esetén Érintési esemény bekövetkezésekor függetlenül a Spot árfolyam futamidő alatti további változásától az opció vevője jogosult az Opció kifizetési összegére.</p>
Küszöbárfolyam:		A Devizaárfolyam-opciós ügyletben meghatározott árfolyam, amelyen az opció lehívásakor a devizaösszeg átváltásra kerül.
Lehívás napja:		Azon banki munkanap, amely napon (európai típusú opció esetén), vagy amely napig (amerikai típusú opció esetén) a Lehívás érvényesíthető.
Lejárat:		A Devizaárfolyam-opciós ügylet elszámolásának időpontja.
Opció jog:		<p>Vételi jog (call) esetén az opció vásárlója jogot szerez, hogy a Bázisdeviza meghatározott Devizaösszegét megvásárolja a Küszöbárfolyamon a Változó Deviza ellenében.</p> <p>Eladási jog (put) esetén az opció vásárlója jogot szerez, hogy a Bázisdeviza meghatározott Devizaösszegét eladja a Küszöbárfolyamon a Változó Deviza ellenében.</p>
Opció díj:		Az üzletkötés napját követő második munkanapon fizetendő díj, az opció ára.
Opció kifizetési összege:		A Lock In (LI) és a Double Lock-In (DLI) Devizaárfolyam-opciós ügyletek esetén az Érintési esemény bekövetkezése esetén, a Lock Out (LO) és a Double Lock-Out (DLO) Devizaárfolyam-opciós ügyletek esetén az Érintési esemény be nem következése esetén az opció kötelezettje által a Lejárat napon fizetendő fix, az Eseti megállapodásban meghatározott összeg.
Spot árfolyam:		A két deviza azonnali piaci árfolyama, amely az üzletkötést követő második munkanapon történő átváltásra vonatkozik.

A legegyszerűbb (vanilla) Devizaárfolyam opciós ügyletek kifizetési (profit) profilja:

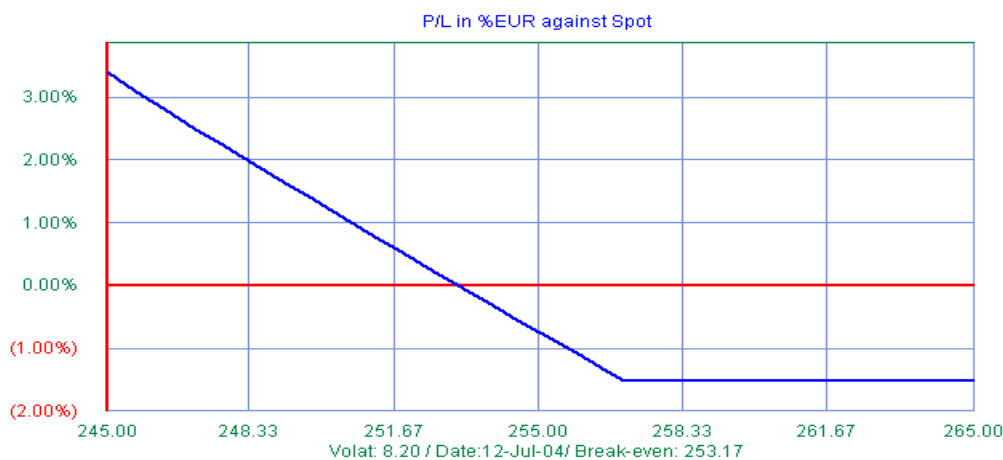
Vételi jog

A vételi (call) opció vevőjének joga van az opció küszöbárfolyamán az opcióban megállapodott devizaösszeget az opció eladójától megvenni.

Eladási jog

Az eladási (put) opció vevőjének joga van az opció küszöbárfolyamán az opcióban megállapodott devizaösszeget az opció eladójának eladni.

Az opció vevője opciós joggal, akkor fog élni, amikor az opció a piaci árfolyamnál kedvezőbb árfolyamon teszi lehetővé a konverziót.

Az opciós üzletet lejárat előtt ellentétes irányú opciós üzlettel lehet zárni, ilyenkor a két opciós díj különbsége az ügylet pénzügyi eredménye.

Kedvezőtlen – az opciós joggal ellentétes - irányú árfolyamalakulás esetén az opció vevője nem él opciós joggal, egyszerűen hagyja lejárni azt.

Az opció vevője védve van a számára kedvezőtlen árfolyammozgás ellen, ugyanakkor megmarad a lehetősége, hogy a számára kedvező árfolyam változásokat kihasználja. Az opció vevőjének maximális vesztesége a kifizetett prémium.

A fontosabb egzotikus deviza árfolyamopciós ügyletek kifizetési (profit) profilja:

Down and In (DI), Up and In (UI) valamint a Double Knock-In (DKI) Devizaárfolyam-opciós ügyletek az egzotikus küszöbárfolyam(ok) megérintése esetén, az Eseti megállapodásban megadott paraméterek szerinti egyszerű (plain vanilla) Devizaárfolyam-opciós ügylettel azonos jogot biztosít az opció vevőjének.

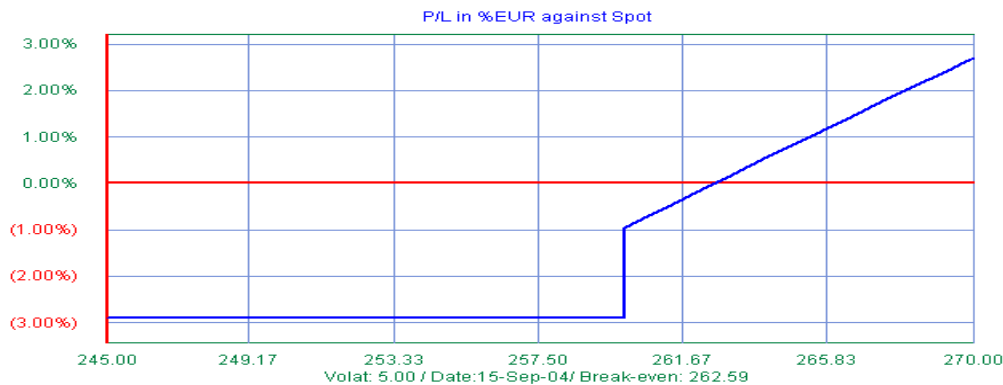
Példa:

EUR call HUF put DKI opció

küszöbárfolyam: 255,00 egzotikus küszöbárfolyamok: 250,00 és 260,00 lejárát: 3 hónap

Amennyiben az opció futamideje alatt az EUR-HUF árfolyam megérinti a 250,00 vagy a 260,00-as szinten akár csak egyszer is, akkor az opció az egyszerű EUR call HUF put opcióval azonos jogot biztosít az opció vevőjének.

Az opció vevőjének alacsonyabb prémiumot kell fizetnie a jogért, mint az egyszerű EUR call HUF put opció esetén.

Windows Down and In (DI), Up and In (UI) valamint a Windows Double Knock-In (DKI) Devizaárfolyam-opciós ügyletek az egzotikus küszöbárfolyam(ok) Érintési időszak alatti megérintése esetén, az Eseti megállapodásban megadott paraméterek szerinti egyszerű (plain vanilla) Devizaárfolyam-opciós ügylettel azonos jogot biztosít az opció vevőjének. Amennyiben az Érintési időszakon kívüli éri el a Spot árfolyam az Egzotikus küszöbárfolyam(ok)at Érintési esemény nem történik, az opciók érték nélkül járnak le.

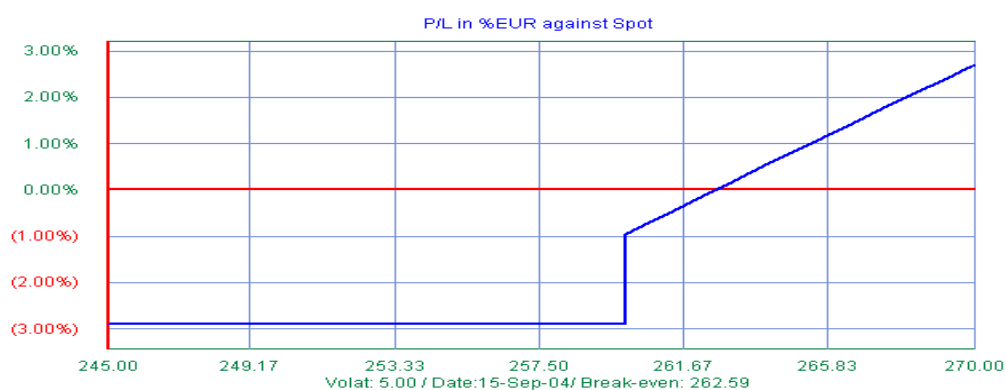
Példa:

EUR call HUF put Windows DKI opció

küszöbárfolyam: 255,00 egzotikus küszöbárfolyamok: 250,00 és 260,00 lejárát: 3 hónap, érintési időszak az első hónap

Amennyiben az opció futamidejének első hónapja alatt az EUR-HUF árfolyam megérinti a 250,00 vagy a 260,00-as szinten akár csak egyszer is, akkor az opció az egyszerű EUR call HUF put opcióval azonos jogot biztosít az opció vevőjének. Az első hónap eltelte után érintési esemény nem történhet.

Az opció vevőjének alacsonyabb prémiumot kell fizetnie a jogért, mint az egyszerű EUR call HUF put opció esetén.

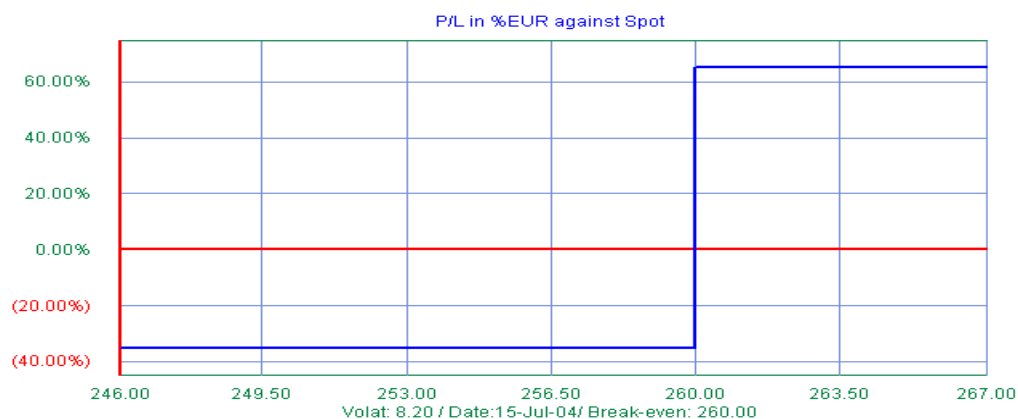
Lock In (LI) és Double Lock-In (DLI) Devizaárfolyam-opciós ügyletek esetén érintési esemény esetén - függetlenül a Spot ár Futamidő alatti további változásától - az opció vevője jogosult az Opció kifizetési összegére

Példa:

EUR HUF LI opció, egzotikus küszöbárfolyam: 260,00

devizaösszeg 1 millió EUR, lejárat: 1 hónap

Amennyiben az opció futamideje alatt az EUR-HUF azonnali árfolyam eléri a 260,00 EUR-HUF szintet, akkor az opció vevője 1 millió EUR-t kap lejáratkor.

4. Deviza árfolyamhoz kötött két-devizás strukturált befektetési ügylet:

DEVIZA ÁRFOLYAMHOZ KÖTÖTT KÉT-DEVIZÁS STRUKTURÁLT BEFEKTETÉSI ÜGYLET

A termék leírása

A devizaárfolyamhoz kötött két-devizás strukturált befektetési ügylet a normál piaci hozamnál magasabb nominális hozamot fizet az Ügyfélnek, de a befektetési ügylet lejáratkor az Eseti befektetési megállapodásban rögzített Piaci referencia értékének és a Piaci referencia küszöbértékének egymáshoz való viszonyától függően, a Befektetett összeg helyett a Befektetett összeg Egyenértékese kerülhet kifizetésre a hozam mellett az Ügyfélnek.

A Piaci referencia valamely előre meghatározott devizapár Spot piaci árfolyama.

A két-devizás strukturált befektetési ügylet az Alaphozamot és a Prémium hozamot Lejáratkor garantáltan megfizeti az Ügyfélnek. Amennyiben az Érintési időpontban a Piaci referencia adott módon eltér (magasabb vagy alacsonyabb) a Piaci referencia küszöbértéktől a Befektetett összeg helyett a Befektetett összeg Egyenértékese kerül az Ügyfélnek kifizetésre.

A két-devizás strukturált befektetési ügylet legfontosabb elemei:

Alaphozam:	A Strukturált befektetési ügylet előre meghatározott időarányos garantált hozama, a Befektetett összeg devizanemében.
Befektetett összeg:	Az Ügyfél által a strukturált befektetési termékbe fektetett összeg.
Befektetett összeg Egyenértékese:	A strukturált befektetési ügyletben esetileg meghatározott összeg, amit Devizaváltás esetén a Befektetett összeg, mint tőke helyett fizet vissza a Bank az Ügyfélnek a Lejárat napon.
Devizapár:	Két eltérő devizanem együttese, melyben az egyik devizanem a Bázisdeviza, a másik a Változó Deviza.
Devizaváltás:	A Befektetett összegként elhelyezett tőkeösszeg az elhelyezéskori devizanemtől eltérő devizanemben –a befektetési ügyletben meghatározott összegben - kerül megfizetésre az Ügyfél részére a Lejárat napon.
Érintési esemény:	Az Érintési időpontban a Piaci referencia előre meghatározott módon eltér a Piaci referencia küszöbértéktől.
Érintési esemény hatása:	Lejárat napon Devizaváltásra kerül sor.
Futamidő:	Az üzletkötés napja és a Lejárat nap közötti időszak.

Érintési időpont: Az Eseti befektetési megállapodásban rögzített időpont. (pl.: 2006.12.01, 12h Budapest idő szerint)

2

Hozamszámítás: Az Ügyfél a Lejárati napon a Teljes hozamra (Alaphozamra és a Prémium hozamra is) jogosult, amit részére a Bank garantál. Így az Ügyfelet megillető Lejáratkori kamat összegét a Bank az alábbiak szerint határozza meg:

$$\text{Kamatösszeg} = \text{Befektett\_összeg} \times \frac{\text{Alaphozam\%} + \text{Prémium\_hozam\%}}{360} \times \text{Futamidő(nap)}$$

Piaci referencia: Azon Spot árfolyam, melynek felhasználásával Érintési időpontban az Érintési esemény ténye megállapításra kerül.

Piaci referencia küszöbértéke: Az a befektetési ügyletben rögzített árfolyam érték, amelyhez az Érintési időpontban a Piaci referencia árfolyamot viszonyítva az Érintési esemény ténye megállapításra kerül.

Prémium hozam: A befektetési ügylet Alaphozamát meghaladó, a Befektetett összeg devizanemében az Ügyfélnek járó garantált hozam.

Spot árfolyam: A két deviza azonnali piaci árfolyama, amely az üzletkötést követő második munkanapon történő átváltásra vonatkozik.

Példa

Az Ügyfél 2 millió EUR szabadon befektethető pénzzel rendelkezik 1 hónapos időszakra (31 nap). A normál EUR pénzpiaci hozam 2,90% p.a, aminél magasabb hozamot szeretne elérni az Ügyfél.

Az Ügyfél hajlandó árfolyamkockázatot vállalni, hogy a befektetése hozamát növelje és egy meghatározott EUR-HUF árfolyamon hajlandó az EUR befektetését forintra váltani. A kiválasztott árfolyamszint, amely egyben a Piaci referencia küszöbérték: 280,00 EUR-HUF.

A Piaci referencia az EUR-HUF Spot árfolyama. Érintési esemény, akkor következik be ha az Érintési időpontban – a betét Lejárati napját megelőző 2. banki munkanapon 12h-kor az EUR-HUF árfolyam meghaladja a Piaci referencia küszöbértékét, a 280,00 EUR-HUF szintet.

Érintési esemény bekövetkezése esetén az Ügyfél a befektetett 2 millió EUR összeg helyett Lejáratkor EUR 2.000.000*280= 560.000.000 forintot (Befektetett összeg Egyenértékese) kap vissza.

Amennyiben nem következik be Érintési esemény az Ügyfél 2 millió EUR-t kap vissza Lejáratkor.

A befektetés alaphozama 2,90% p.a., a kalkulált Prémium hozam 0,95% p.a, így a befektetés teljes EUR hozama 3,85% p.a.

Amennyiben az Érintési napon 12h-kor az EUR-HUF Spot árfolyam 280,00 alatt van, nem következik be Érintési Esemény és az Ügyfél az EUR hozamok ($2.000.000 * 3,85\% * 31/360 = 6.630,55$ EUR) mellett a Befektetett összeget is EUR-ban kapja vissza.

Amennyiben Érintési esemény következik be a 6.630,55 EUR hozam mellett a Befektetett összeg Egyenértékesét, 560 millió forintot kap vissza Lejáratkor az Ügyfél.

A példában szereplő Prémium hozam a példa készítés időpontjában érvényes piaci árfolyamok, kamatok és egyéb pénzügyi paraméterek alapján számolt érték. Ettől a piaci viszonyok módosulásával a Prémium hozam jelentősen eltérhet.

FOGALMI MEGHATÁROZÁSOK

Államkötvény

Egy évnél hosszabb lejáratú állampapír. Amennyiben lejárat előtt nem kerül értékesítésre, a lejáratkori hozama ismert, és garantált.

Árfolyamjegyzés:

Egy adott deviza ára, egy másik devizanemben kifejezve. Legtöbbször a jegyzett devizát a bázisdeviza egységére adják meg.

Az ügyfél részére a bank által felkínált eladási ár. A kamatlábak esetében az a kamatláb (%-ban), melyen a bank a devizát hajlandó betétként felvenni. Kétoldali jegyzésnél a bal oldali érték.

Árfolyam kockázat:

Devizában nominált adósságállomány esetén értelmezett az árfolyamkockázat. Az önkormányzat bevételei forintban keletkeznek, a devizaadósság kamat és tőkefizetési kötelezettsége devizában merül fel.

Átmeneti forráskezelés:

A likvid pénzeszközök pénzügyintézetnél történő, minimalizált kockázatú, hozadékos eredményező elhelyezése.

BUBOR:

Budapest Interbank Offered rate: a budapesti bankok által jegyzett, különböző futamidőkre vonatkozó, referencia jellegű bankközi pénzügyi kínálati oldali (offer) kamatláb (értékét a Magyar nemzeti Bank határozza meg, naponta).

CHF-LIBOR:

A londoni bankok által jegyzett, különböző futamidőkre vonatkozó, referencia jellegű, bankközi, pénzügyi kínálati oldali, svájci frankra vonatkozó kamatlábak.

Deviza befektetés

A devizabetét forinttól különböző pénznemben (pl. CHF) betétként elhelyezett pénzösszeg. Betét a Ptk. szerinti betétszerződés alapján fennálló követelés. A kamat egy pénzösszeg, amit a befektetés névértéke után fizet meg a 'kölcsonvevő', a bank. A betéti kamatláb a névértékre vetített kamat %-os formában kifejezve. A betéti kamatláb szintje alacsonyabb a betét devizanemében nyilvántartott kötelezettség után fizetett kamatláb szintjénél.

Devizaárfolyamhoz kötött két-devizás strukturált befektetési ügylet

A normál piaci hozamnál magasabb hozamot fizet, azonban a befektetési ügylet lejáratkor, a Befektetési Megállapodásban rögzített piaci referencia (azonnali árfolyam) értéknek a befektetési ügyletben rögzített küszöbárfolyam értékének egymáshoz való viszonyától függően a befektetett összeg, vagy a befektetés devizanemében, vagy a befektetett összeg küszöbárfolyamon átváltott forint ellenértéke kerül jóváírásra.

Egyedi árfolyam:

A hivatalosan jegyzett árfolyamtól eltérő, a bank és az önkormányzat képviselője általi megállapodástól függő árfolyam.

EURIBOR:

Euro Interbank Offered Rate: Európai irányadó bankközi kamatláb. Az EURIBOR-t az Európai Központi Bank szabályai alapján állapítják meg, és a frankfurti bankközi piacon jegyzett ajánlati kamatláb. ik.

Forint befektetés

A forintban rendelkezésre álló, átmenetileg fel nem használt pénzeszköz kezelése.

Hozam:

Egy befektetés megtérülését jelző szám,. Azt jelzi, hogy a befektetésnek mekkora a megtérülése. A kettő például az értékpapíroknál és a devizabetéteknél tér el egymástól árfolyamnyereség vagy veszteség miatt.

Intervenció érték:

(intervenció sáv):

Adott devizának egy másik devizában kifejezett árfolyama (árfolyamtartománya), melynek intervenció segítségével történő fenntartására a kormány kötelezettséget vállal.

A forint esetében például az intervenció értékek az intervenció sáv közepétől számított +/-15%-nyi devizaértékek voltak a sáv eltörléséig.

Jegyzett deviza:

Az a deviza, melyet a másik (bázis) deviza egységével kifejeznek. A jegyzett deviza pár jobb oldalának a devizaneme. Az ügylet lezárásával keletkezett nyereség/veszteség tehát a jegyzett deviza nemében képződik meg.

Kötvény:

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, kibocsátójuk a kötvény tulajdonosa számára a kötvény ellenértékének visszafizetésén túlmenően meghatározott jövedelem (kamat) kifizetését ígéri.

Kamatkockázat:

A kamatkockázat devizanemtől függetlenül értelmezett kockázat. A referencia kamatláb fix, vagy változó (1, 3, vagy 6 hónapos) lehet. A kamatkockázat kezelésének eszköze a kamatcsere (kamatswap, IRS) megállapodás.

Konverzió (lásd: spot ügylet)LIBOR:

London Interbank Offered Rate, Londoni bankközi kamatláb, amelyet egy londoni bank egy másik első osztályú londoni banknak számít fel rövid lejáratú hitelezés során. A LIBOR a kamatfizetési periódustól, valamint a kérdéses devizától is függ, de mértékét elsősorban a hitelpiaci kereslet-kínálati viszonyok határozzák meg.

Likvid pénzeszközök:

Az önkormányzat nem forint alapú kölcsönforrásainak átmenetileg szabad, a kölcsönforrás felhasználásával tervezett cél megvalósításával összefüggő fizetési kötelezettségek keletkezéséig ideiglenesen, banki betétként elhelyezhető, illetve más, a pénzügyi kínálatban szereplő, kamathozadékat eredményező formában lekötött pénzeszköz.

Likviditás

Egy befektetés azon tulajdonsága, hogy milyen idő- és hozamveszteséggel "számolható"

Nem Ft alapú kölcsönforrás:

Az önkormányzat által igénybe vehető, külföldi devizában kibocsátott kötvény, illetve megkötött hitelszerződés alapján igénybe vehető hitel.

Piaci várakozás:

Olyan döntési helyzet előrejelzése, amelynek értelmében egy adott deviza referencia kamatlába a meghatározott futamidő alatt oly mértékben fog emelkedni, hogy a 3 év alatt fix kamaton kevesebb kamatköltség merül fel, mint változó kamatozás mellett. Amennyiben a várakozásunk nem következik be a meghatározott futamidő alatt, a kamatköltség meghaladja a változó kamatláb esetén fizetendő összeget.

Spot ügylet (más néven: konverzió):

Különböző devizanemek közötti egyszeri átváltás (csereügylet), amelynél a teljesítés időpontja az ügyletkötést követő második munkanap (T+2).

Swap ügylet:

Swap ügylet minden olyan devize csere ügylet, mely két, egy időben megkötött, azonos devizanemek közötti, de ellentétes irányú (azonnali és határidős) váltásból áll, amelyeknél az egyik devizában azonos a kötések összege.

Volatilitás:

Az árfolyam ingadozásának mértékét tükröző jelzőszám, a kockázatosság jellemzésére használható. A volatilitás növekedésével a befektetés minimálisan ajánlott befektetési időtávja is nő.

Opció:

A birtokosa számára olyan jog, vagy kötelezettség, mely egy meghatározott mennyiségű áru, előre meghatározott áron és meghatározott időpontban, vagy időpontig történő megvételéről, vagy eladásáról szól. A devizaopció egy meghatározott mennyiségű deviza jövőbeli megvételére (vételi opció), vagy eladására (eladási opció) való jogot jelent, előre meghatározott áron, meghatározott lejáratra.

Swap ügylet:

Swap ügylet minden olyan deviza csere ügylet, mely két egy időben megkötött, azonos devizanemek közötti, de ellentétes irányú (azonnali és határidős) váltásból áll, amelyeknél az egyik devizában azonos a kötések összege.

Technikai elemzés:

A technikai elemzés a piaci folyamatok tanulmányozása grafikonok segítségével, abból a célból, hogy a jövőbeli árfolyamok alakulása előre jelezhetővé váljon.